

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificare unor acte normative
(nr. 355 din 16 noiembrie 2021)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 privind actele normative și menționează următoarele considerente.

Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului.
2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova.
3. Potrivit Notei informative, scopul proiectului de lege este *asigurarea unei echități fiscale pentru contribuabili și diminuarea pierderilor bugetare din neîncasarea impozitelor și taxelor la buget.*
4. Domeniul de intervenție al proiectului îl constituie modificarea a 3 acte normative: Codul fiscal 1163/1997, Codul vamal nr. 1149/2000, și Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal.
5. Uniformizarea regimurilor de impozitare aplicabil în legislația fiscală derivă din faptul că s-a constatat că aceleași mărfuri sunt comercializate în regimuri diferite și creează o concurență neloială prin scutirea de TVA și accize aplicate asupra mărfurilor comercializate în zonele de control vamal.

**Referitor la procedura de înaintare a proiectului de lege,
atenționăm următoarele considerente**

- la examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.32 din Legea nr.100/2017, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. În acest sens, ținându-se cont de subiectul abordat, considerăm necesară opinia

Ministerului Finanțelor, Serviciului vamal al Republicii Moldova și Serviciului Fiscal de Stat, care urmează a fi reflectată în avizul Guvernului.

- potrivit normelor de la art. 3 alin.(31) din Codul fiscal și art. 6 alin.(3) din Codul vamal, la elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

-suplimentar, reținem și norma de la alin.(2) art. 7 din Codul fiscal, potrivit căreia "pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale".

- potrivit art.131 alin.(4) din Constituție „*orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*". În acest sens, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 6/2014 a stabilit că „*legiuitorul constituant a urmărit necesitatea obținerii acceptului obligatoriu al Guvernului în privința oricăror propuneri legislative sau amendamente care implică majorarea sau reducerea veniturilor, cheltuielilor sau împrumuturilor*".

- este de menționat că, problema abordată prin proiectul de lege ține de politicile în domeniul vamal. Întru evitarea unor probleme de ordin juridic, financiar și procedural, la examinarea acestuia în Parlament urmează a se preciza dacă proiectul de lege este în deplină concordanță cu politicile statului în domeniu.

Observații de ordin tehnico-juridic

- conform unei practici constante de redactare, în cazul în care se modifică mai multe acte normative, modificările se expun de regulă în ordine cronologică a datei adoptării actelor normative modificate;

- la art. I pct. 5 din proiect, care modifică art. 94 alin.(3) pct.2), pentru a fi în concordanță cu Legea nr. 172/2014 și cu terminologia utilizată în Codul vamal, reținem despre necesitatea ajustării acesteia și respectiv, după cuvântul "poziția" se va completa cu cuvântul "tarifară". Totodată, dacă să ne referim la conținutul poziției tarifare menționate, reținem că aceasta cuprinde *alte legume preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic, necongelate, altele decât produsele de la poziția 2006*, iar norma de dispoziție de la art. I pct. 5 (modificarea art. 94 alin.(3) pct. 2)) se referă la băuturi alcoolice;

- tot aici, menționăm că pct. 4) urmează a fi ajustat după terminologia utilizată în Legea nr. 172/2014 pentru a nu induce în eroare, or nici Codul vamal și nici Legea nr. 172/2014 nu utilizează noțiunea de *substituenți de tutun*;

- cît privește limitarea instituită în Codul vamal pentru comercializarea mărfurilor în magazinul duty-free, (pct.5 art.I din proiect) expunem că conținutul alineatului (3), (pct.5 art.I) poartă caracter declarativ. Norma prevede limita permisă comercializării produselor de tutun și celor alcoolice, fără a se menționa care este limita cantității destinate uzului personal pentru celelalte mărfuri. Respectiv, indicarea expresă a cantităților mărfurilor destinate uzului personal se va reglementa în actele normative de implementare, or potrivit art. 59 și 60 din Legea nr. 100/2017 – Codul trebuie să întrunească cele 5 trăsături calitative: *precizia, claritatea, logica, integralitatea, caracterul practic*;

- complementar celor menționate supra, atenționăm că autorul nu a ținut cont de elementele structurale ale actului normativ, reglementate de Legea nr. 100/2017. Astfel, potrivit art. 51 alin.(6) din Legea cu privire la actele normative: ” *alineatele sînt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sînt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză*”;

- la **art. II** pct. 1 din proiect, potrivit art. 51 din Legea nr. 100/2017 elementul structural de bază al legilor este articolul, acesta are caracter unitar și conține una sau mai multe norme cu raport direct între ele și subordonate uneia și aceleiași idei. Articolul poate fi divizat în alineate, constituite, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o dispoziție specifică ansamblului normelor articolului. Corespunzător, recomandăm structurarea articolului vizat după cerințele expuse;

- la **art. V.** din proiect, reținem că potrivit rigorilor redacționale, la alin.(1) norma privind intrarea în vigoare urmează a fi reformulată în următoare redacție:

”(1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

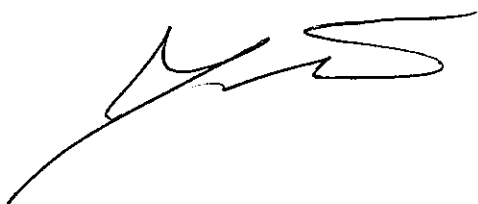
Concluzii și recomandări

Implementarea proiectului în redacția prevăzută este de natură să genereze riscuri de corupție datorită formulărilor ambigue, terminologiei incerte și lacunelor de reglementare. Proiectul de lege de asemenea este incert în ceea ce privește licențierea activității magazinelor duty-free la punctele de trecere a frontierei de stat și a magazinului duty-free pentru deservirea corpului diplomatic, amplasat în municipiul Chișinău, deoarece Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizarea a activității de întreprinzător (*Anexa nr. 1*) nu prevede licență pentru asemenea activități, contrar prevederii de la art. 97 alin.(2).

Considerăm astfel că normele expuse în prezentul proiect de lege nu corespund criteriului de calitate a legii, fiind relevante în acest caz constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, potrivit căreia: **„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.**

În altă ordine de idei, ținem să precizăm că prin avizul pe care îl emite, Direcția generală juridică, nu se pronunță asupra oportunității soluției legislative preconizate, iar oportunitatea adoptării proiectului de lege, ține de competența Parlamentului.

Șef Direcție generală juridică

Ion CREANGĂ

Ex.E.Dolință
Tel.: 820-554